

Результатом даної роботи є дослідження основних аспектів підвищення ефективності впровадження Болонського процесу в систему економічної освіти ОНАЗ, що виражаються у:

- 1) відповідності освіти в рамках Болонського процесу економічній освіті ОНАЗ;
- 2) врахуванні при впровадженні Болонського процесу світового і вітчизняного досвіду;
- 3) готовності економічної освіти ОНАЗ до виконання позицій Болонського процесу;
- 4) формуванні плану подальших дій для підвищення ефективності впровадження Болонського процесу в систему економічної освіти ОНАЗ;
- 5) підготовці співробітників та студентів ОНАЗ до засвоєння організаційно-методичних засад Болонського процесу;
- 6) адаптації ідей ECTS до системи вищої освіти України для забезпечення мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців через КМСОНП.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Ван дер Венде М. К.* Болонская декларация: расширение доступности и повышение конкурентоспособности высшего образования в Европе // Высшее образование в Европе. — 2000. — Том XXV. № 3.
2. Болонський процес у фактах і документах/ Упорядники Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубінко В. В., Бабин І. І. Київ — Тернопіль: ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. — 52 с. (<http://www.tspu.edu.ua/>).

С. Я. Зубілевич, канд. екон. наук, проф.,
кафедра обліку і аудиту НУВГП, м. Рівне

СУЧАСНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Як засвідчили гучні фінансові скандали 2000 р., одна з міжнародно визнаних систем регулювання фінансової звітності — ГА-АП США не надає можливості своєчасно попередити користувачів фінансової звітності щодо проблем у діяльності підприємства,

а навпаки, дозволяє їх приховати. Прийняті відповідними регулюючими органами заходи по удосконаленню чинних стандартів навряд чи спроможні врятувати від майбутньої кризи міжнародні фінансові ринки, проте допоможуть певний час протриматися чинним стандартам фінансових звітів.

Основними недоліками фінансової звітності підприємств, складених за ГААП США або Міжнародними стандартами фінансової звітності, є те, що вони орієнтовані на фінансову модель підприємства, основним показником якої є фінансовий прибуток, і не можуть надати інформацію про вартість підприємства. Для фондових ринків така інформація сьогодні не є корисною. Вона не враховує фінансові, соціальні та екологічні фактори, які можуть відіграти вирішальну роль щодо продовження діяльності підприємства.

Як відомо, метою сучасних стандартів фінансової звітності є інформаційне забезпечення прийняття рішення щодо інвестицій у підприємство. Коріння традиційних інструментів фінансового аналізу знаходиться у 30-х роках XX століття і базується на показниках балансу та звіту про прибутки і збитки. Консерватизм сучасних стандартів привів до суттєвого розриву між балансовою вартістю акцій та їх ринковою вартістю, що спонукало інвесторів та фінансових аналітиків займатися пошуком інших, більш досконалих, ніж прибуток, показників оцінки діяльності підприємств. Так з'явився показник EVA (економічної доданої вартості). Його розрахунок передбачає коригування, які спрямовані на ігнорування сучасних базових підходів до оцінки статей фінансових звітів.

Крім того, західні провідні компанії зайнялись пошуком комбінацій фінансових та не фінансових показників, які б були найбільш корисними для прийняття рішень різними інвесторами та прозоро відображали усі ризики діяльності компанії, та оптимальної форми подання цієї інформації (як правило, електронної). Певним досягненням на цьому шляху є система XBRL.

Таким чином, орієнтація українських інвесторів, керівників та громадськості на Міжнародні стандарти фінансової звітності як засіб, який радикально допоможе вирішити питання розвитку економіки України та залучити іноземні інвестиції сьогодні є просто повторенням тих етапів, які вже пройдені розвинутими країнами і від яких вони вже починають відмовлятися. На наш погляд, слід провести критичний аналіз останніх методик по оцінці вартості компаній, інформація про які доступна, та розробку системи показників, які важливі для українських підприємств з

урахуванням потреб макроекономічного планування, соціальної та екологічної політики на рівні країни. Наступним кроком буде визначення періодичності та форми надання такої інформації.

Здійснення такої програми дозволить отримати всім користувачам дійсно корисну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень.

О. В. Камінський
заст. директора департаменту, ДКЦПФР

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО КОЕФІЦІЄНТА КОРИСНОЇ ДІЇ (ККД) ДЛЯ ОЦІНКИ ІНФОРМАЦІЇ У СИСТЕМІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ

Потреба в інформації в будь-якій системі (компанії, організації, бізнесу або економіки в цілому) первинна, але необхідний мінімальний обсяг споживаних зведень визначається умовами її виживання — тим максимально допустимим рівнем невизначеності, що вона може собі дозволити, щоб вижити. Тут під обсягом розуміється не обсяг інформації, виражений в байтах або машинописних сторінках, а розмаїтість знань про навколишній світ, що освітлюють його з достатньою повнотою. В цьому випадку обсяг інформації, що отримує система, повинен визначатися не стільки максимально можливим розміром ресурсів, які вона спроможна виділити на одержання додаткових відомостей, скільки її спроможністю їх сприйняти, осмислити і якісно опрацювати. Саме ця спроможність — «інформаційний ККД системи» — обумовлює раціональний розмір ресурсів, що потрібно виділити для придбання додаткової інформації.

Наприклад, припустимо, що існує деяка організація, перед якою стоїть задача спланувати свій бюджет. Керівництво організації з великою часткою впевненості може спланувати (хоча б на рівні екстраполяції старих результатів), скільки вона спроможна виробити і продати продукції, розмір прибутку і витрати. Але після затвердження цих статей бюджету піднімається питання, яка частина засобів організації піде на заходи, пов'язані з маркетингом, у тому числі і на одержання інформації? Найчастіше виділяють, користуючись методом екстраполяції — стільки ж, скільки й у минулі періоди часу. При цьому виходять із таких мір-